

NORGES HØYESTERETT

Den 22. mars 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Endresen, Arntzen og Berglund i

HR-2018-567-U, (sak nr. 18-038885SIV-HRET),

A (advokat Odd-Rune Torstrup)

mot

B (advokat Ragnhild Øverland)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder videre anke over kjennelse om tvangsbot for manglende gjennomføring av samværsavtale, jf. barnelova § 65.
- (2) A og B har sammen barna C, født 00.00.2002, og D, født 00.00.2006. Partene inngikk 10. mars 2017 rettsforlik i Stavanger tingrett med avtale om at barna skulle ha fast bosted hos mor og nærmere bestemt samvær med far. Det ble gjennomført samvær etter avtalen i påsken 2017. Etter avtalen skulle det også vært gjennomført samvær i pinsen, men dette ble ikke gjennomført. Etter dette har det ikke vært gjennomført samvær bortsett fra et kort dagssamvær mellom far og D i desember 2017.

- (3) A begjærte i juli 2017 tvangsfullbyrdelse av samværsavtalen etter barnelova § 65. Stavanger tingrett avsa 19. oktober 2017 kjennelse med følgende slutning:

"Begjæringen om ileggelse av tvangsbot, forkastes.

Saksomkostninger tilkjennes ikke."

- (4) A anket kjennelsen til lagmannsretten. Gulating lagmannsrett avsa 5. februar 2018 kjennelse med slik slutning:

"Anken forkastes.

Hver av partene dekker egne sakskostnader for tingretten.

Hver av partene dekker egne sakskostnader for lagmannsretten."

- (5) Kjennelsen er avsagt under dissens, i det en dommer mente det ikke ville være umulig å gjennomføre samvær mellom far og D.
- (6) A har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens generelle lovtolkning, hovedsakelig lagmannsrettens vurdering av vilkåret om det forelå "umulighet" etter barnelova § 65 tredje ledd.
- (7) Ankemotparten har hovedsakelig anført at lagmannsrettens lovforståelse er riktig, og at saken ikke reiser prinsipielle spørsmål om innholdet i barnelova § 65.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at det dreier seg om en videre anke over kjennelse der utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. tvisteloven § 30-6.
- (9) Lagmannsretten har korrekt bygget på at utgangspunktet etter barnelova § 65 andre ledd er at en avgjørelse om samværsrett kan tvangsfullbyrdes ved tvangsbot, og at unntak fra dette bare gjelder dersom oppfylling av samværsretten er "umogleg", jf. barnelova § 65 tredje ledd. Lagmannsretten har videre korrekt lagt til grunn at det kan foreligge umulighet etter bestemmelsen dersom barnet sterkt motsetter seg samvær, sml. blant annet Rt-1960-1214. Vilkaåret om "umulighet" skal tolkes strengt og det forutsettes at bostedsforelderen plikter å medvirke lojalt til at samværsretten gjennomføres.
- (10) En samlet lagmannsrett har lagt til grunn at C motsetter seg ethvert samvær med sin far og at hans sterke motforestillinger innebærer at det vil være umulig å gjennomføre samvær. Utvalget kan ikke se at det hefter feil ved lagmannsrettens generelle lovtolkning knyttet til denne vurderingen.
- (11) Lagmannsrettens flertall har imidlertid lagt til grunn at D ønsker noe samvær med sin far, og det er vist til at det ble gjennomført et vellykket dagsamvær i desember 2017. Når lagmannsrettens flertall likevel kommer til at gjennomføring av samvær er umulig som følge av Ds motforestillinger viser dette at flertallet har lagt terskelen for når det foreligger umulighet for lavt og følgelig har tolket det generelle kravet til umulighet uriktig. For øvrig bemerker utvalget at kravet om tvangsbot skal prøves med utgangspunkt i at bostedsforelderen plikter å medvirke lojalt til gjennomføringen av den samværsordningen som gjelder mellom partene.
- (12) Lagmannsrettens kjennelse, hva gjelder avgjørelsen om tvangsbot for manglende gjennomføring av samvær mellom far og D, må oppheves.
- (13) Sakskostnader for Høyesterett tilkjennes etter omstendighetene ikke.
- (14) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Lagmannsrettens kjennelse, slutningens punkt 1, oppheves for så vidt gjelder den del av anken som gjaldt begjæring om tvangsmulkt for manglende medvirkning til oppfyllelse av samvær mellom A og D.

Sakskostnader tilkjennes ikke

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)

Clement Endresen
(sign.)

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)

Riktig utskrift: